

V. B. 32.

Okt 005

Sammenføyede
Beretninger

Saa vel den
Danske som den **Svenske/**

Om hvís imellem den
Kongl. Danske Orlogs Flaade
under Commando af
Hans Høne Excellence
GENERAL ADMIRAL

ULDRICH CHRIS-
STIAN GÜLDENLEW,

Og den
Kongl. Svenske Orlogs Flaade
under Commando af
Hans Excellence General Admiral
HANS WAGTMESTER.

Udi Øster - Søen er passeret Aar 1712.

KJØBENHAVN / Aar 1713.
Tryckt hos Jørgen Matthison Godiche/ boende
i Skindergaden.

V-13-32

Saa urimeligt som det skulle være / at nogen udi Danmark vilde negte en for ald Verden saa bekiendt og klar Sag / nemlig / at den Kongl. Svenske Drlogs Flaade 25 Skibe sterk haver forgangen Aar 1712 den 4 Septemb. udi Østersøen forpligtet den Kongl. Danske Drlogs Flaade 16 Skibe sterk / at undvige Søeslag / og for saa stoer Overmagt at forsøge sig i Behold ved Dragøe; Saa urimeligt var det ogsaa og fast utroeligt / at kunde tæncke / nogen udi Sverrige skulle vilde negte denne reene og Dyenssunlige Sandhed / at den Kongl. Danske Drlogs Flaade / som blef bestercket til 22 store Skibe / haver jo udi Enden af samme Maaned ligeledis forpligtet den Svenske Drlogs Flaade 24 Drlogs Skibe sterk / til at undvige Søen og søge sit Behold i Carls-Crone: Ikke dismindre haver en Anonymus eller ubekiendt

Person ladet sig indfinde med et Skrift paa Tydsk
udgiben / og siden paa Danske oversat ; Hvilket
hand kalder: En kort og sandsfærdig Be-
retning om den Kongl. Svenske Krigs
Flaades Expedition , og om det / som
fra den 13 indtil den 21 Sept. st. v. derved
forrefalt. Trykt Aar 1713. Udi hvilken Be-
retning det er gaaen med ham / som med de Advo-
cater, der har paataget sig en slet Sag at forsvare/
om hvilke Juvenalis siger. Tunc immensa cavi spi-
rant mendacia folles.

Mand haver derfor funden for got / udi dette
Skrift at underkaste den retsdømmende Læseris
Dyde og Skionsomhed / Sagens gandske Beskaf-
fenhed / og derudi (1) at indføre den Svenske Rela-
tion; Dernest den Danske ; og endeligen nogle
Reflexioner paa den Svenske Relation,
hvilken begynder saaledis:

Sven

Svenske RELATION.

DA den Kongl. Danske Orlogs Flaade saae den
Kongl. Svenske Flaade / heel tiilig at komme
dennem nær under Bornholm den 24 August.
st. v. nest afvig / vilde den ikke holde Stand / mens ved
god og føyelig Vind tog sin Retirade til Möen, hvor
den samme Dagen og de 3de efterfølgende Dage op-
holdt sig; Hvorpaa den Svenske Flaade udi gandske
og slet stille Veyr forfuldte den indtil Dragöes Londe/
und jug ste am Wall. Paa Danske / jog den paa
Strand. En Svensk Fregatte Nafulig den Hvide
Orn, som commanderedes af Capitain Johan Printz,
skød en Dansk Fregatte, Nafulig den Blaae Heyre i
Grund / hvilket skeede den 28 udi Bugten mellem Möen
og Stevens: Derefter begav den Svenske Flaade sig i-
gjen udi Soen / og gif / da den efter nogle Dages For-
løb var kommen til Anckers under Hanöe, den 13 Sep-
tembr. til Seyls med de Transport-Skibe og Fartoye/
som laae i Carls-Hafn, hvorudi vare indskibede om-
trent 9000 Mand / nemlig 2000 Cavallerie og 7000
Infanterie, og fortsatte saaledis Reysen til de Pom-
merske Küster / at den gandske Transport kom den 14
om Aftenen under Vittau til Anckers / hvor da og Or-
logs Flaaden til sin egen og debarquementens disbedre
Bedekning ankrede imellem Witmund og Tornebusk.

Dansk RELATION.

Efter at til vores General vare indkomne de visse
Tidender / at den Svenske Orlogs Flaade / 25
A 3 Orlogs

Orlogs Skibe af Linie sterkt / laae Seylsfærdig / med forste seylige Bind at gaae udi Søen / resolverede hand alligevel / efter huldte Kriigs-Raad / at blive liggendes til Ankers under Bornholm, for at afbie Fienden / og ey at forlade den Post / forend de indløbende Mundtlige Rapporter Øyensunlig vare blevne bekræftede; Saa besluttede hand og / at gaae med Flaaden hver Morgen i Dagningen / naar det var seylbar Veyr / under Seyl / og holde det krydsende indtil om Aftenen / paa det at Fienden usformodentlig kommande / ey skulle finde hannem liggendis til Ankers / og hand ikke i saadan Tilfælde skulle forarsages / Flaaden til største Skade / at giøre Seignal, til at kappe Anckertovene.

Den 4de Septemb. om Morgenens var det seylbar Veyr: Binden O. N. O. Generalen gjorde udi Dagningen Seignal, til at gaae under Seyl / og falde Syd- over: Saa snart vare Anckerne ikke lettede / bragte for Kranen og afbrasset / at vi jo hordte strax Skyde paa Hammers-Huus efter Aftale 25 svare Canoner, som vare Tegn / at de saae Fienden med saadan Tal Orlogs Skibe ankomme: Lidet derefter giordte voris Brandvægter samme Seignal, hvorpaa vi og da strax fik Fienden udi Sigte; Generalen gjorde derpaa Seignal at vende Nordwart over imod Fienden ad Skaane Land / og blev vor Flaade over denne Boug seylendis udi Ligne de Bataille, sag lenge indtil mand grandgivellig kunde see og kiende / Fiendens Flaade at være 8 à 9 Orlogs Skibe sterkere end vores / som bestod ikkun af 16 Orlogs Skibe; Hvorpaa der blev giordt Signal til Retirade, dog med saadan Ordre, at / naar der blev

stuf-

stucken Vie ved Binden / heele Flaaden da kunde finde sig igjen udi Ordre de Bataille; Og blev saa stillet Cours til Möen: Saaledis henseylende / lempede Generalen sine Seyl / at den sletteste Seylere kunde holde sig paa den Compas-Streg / som var ordineret, og til den Ende seylede den gandske Dag ikkun med begge Mersylenne nedstrøgne paa Rand / at alle de andre Orlogs Skibe kunde følge hans Skib / som var den beste Seylere: Thi hand havde fast besluttet / heller at indlade sig med heele Flaaden udi Slag / end at lade et Orlogs Skib af Linie udi stikken; Hvilket og lod sig tilsiune / da 3de af de Svenske best beseylede Skibe kom Orlog Skibet / kaldet Tomleren, saa nær / at de det kunde beskylde / da hand detacherede Orlog Skibene Printz Christian og Lisland for at secondere bemelte Skib / som ikke kunde holde sin Post formedelt sin slette Seylag / ihvorvel Generalen gjorde saa saa Seyl / som før er meldt. Dette gjorde ogsaa god Effect, at Fienden ingen Ting fik til Bytte / uden et u-armedet og ubeseylet Hospital-Skib / kaldet Carls-Hafns Vaaben, og et Fartoy lad med Baglast til et af Orlog Skibene / som var Skibet Friderici 4ti Baad: Og blev saaledis henseylet indtil ud paa Natten Klocken 11 / da Stormændene ey torde gaae nærmere af Frygt for Falsterboe Riff; Hvorfor der blev giordt Seignal at Ankre / og blev der ved stude de sædvanlige 6 Canon Skud af Generalen som af de andre Flagmænd bleve repeterede: Saa blev der og opsat de extraordinaire Fyrer / som hordte til Anker Seignal, foruden de ordinaire, hvilke et hver Skib havde

de

de opsat / saa snart det var bleven mørkt; Siden blev heele Flaaden der liggendis indtil Dagen.

Den 5te Septemb. da Dagen brød frem / gjorde Generalen Seignal til at seyle / for at komme nærmere til Dragöe, udi Forsæt / ey at seyle videre frem ind igiennem Drogden, mens imellem Dragöe og den Grund / som kaldis Saltholms Hage, sig saaledis at postere, at mand betroede sig at afvarte Fiendens Attaqve: Mens den samme Dags paakommende Stille hindrede / at den projecterede Postering ey kunde fuldbyrdiges / maatte derfor opsettis til om anden Dagen / som var den 6te Septembr. da 8te Skibe bleve posterede tvers over Farvandet imellem Dragöe og Saltholms Grunde saaledis:

Dragöe Bye (1) Wenden, (2) Ebenezer, (3) Lovise, (4) Iisland, (5) Fridericus Quartus, (6) Printz Christian, (7) Haffruen, (8) Beskiermeren. Saltholms Hage.

De øfrige Skibe af Flaaden bleve inden for lagte efter hinanden udi Linie langs med Grunden. Udi denne positur liggendes / og i Forventelse af Fiendens Attaqve, som mand fuldkommelig var resolveret, der at afbie uden at gaae videre / saae mand Fiendens Flaade imod Aftenen komme anseylendis / som ankrede omtrent en Miil uden for os / og blev saaledis samme Nat liggendis.

Dagen derefter / som var den 7de Septembr. da Fienden saae os færdige at imodtage Attaqven, og ikke
 tien.

tlenligt for sig / der os at angribe / gif hand imod Middag under Seyl / stillende sin Cours til sine egne Küster.

Reflexion paa den Svenske Relation.

De Ord / hvor med den Svenske Relation begynder / nemblig / at den Danske Flaade ey vilde holde Stand / da den Svenske ankom / har udi sig en pragtig Klang til Fiendens Fordeel / mens bliver gandske til intet / naar disse Ord bliver tilfattede / at vores Flaade bestod ikkun af 16 Orlogs Skibe / da Fiendens bestod af 25. Og saa skal enhver fornustig Mand vel domme / at vi har haft Marsag til ey at holde Stand / men langt heller til at tragte / at undvige Søslag med Fiendens Flaade / som var en tredendeel sterkere end vores.

De Ord / som udi Relationen paa Tydske ere indførdte (an Wall gejaget) ere paa Soemandes Maade at tale / saa meget at sige / som (jaget paa Strand) og ere til den Ende indførdte / for at indbilde Verden / ligesom vores Retirade var steet med største Frygt og Forvirring; Da dog Generalen, som før er meldet / ikkun seylede med gandske saa Seyl / og de øfrige Skibe paa den / dem ordinerede Compas-Streg: Tilmed som Natten blev førdt Fyrer / og skudt Seignal Skud / saa at altingest skeede med saadan Orden, og saa god Contenance, saa vel om Natten / som om Dagen / som udi vores Relation er at see / at ingen Skibe enten kunde komme / eller er kommen paa Grund / som i den Svenske Relation er opdigtet.

Author medder viidere udi sin Relation, at den
 „Danske Fregatte blaae Heyren blev skudt i Grund:
 „Hvad sig det anbelanger / er det vist nok / at den sank
 „udi Slaget: Mens at den udaf den Svenske Fregat-
 „te, kaldet hvide Drn, uden anden Medhielp er bleven
 „skudt i Grund / derom vidner gandske anderledis Ca-
 „pitain Rosenpalms Rapport, som havde commande-
 „ret samme Fregatte, dat: Carls-Crone den 17 Sept:
 „Anno 1712. st. v. Udi hvilken hand vel ey andet haver
 „understaaet sig at melde til sin General Admiral, end
 „det / som i Sandhed sig befandt / helst efterdi hans
 „Relation blev ubeseglet sendt fra Carls-Crone, hvor
 „den af det Kongl. Svenske Admiralitet var seet og læst;
 „Bemelte Capitain medder / at have Slaget først med
 „Skibet Friderica Amalia paa 64 Stykker / hvilken
 „hand havde undseylet / dernest med Svenske Fregat-
 „ten Phœnix paa 30 Stykker / hvilken hand havde ob-
 „ligeret at forlade sig / og allersist med Fregatten hvide
 „Drn, som fik et Svensk Orlogs Skib udaf Linie sig til
 „Hielp.

Hvad ellers udi den Svenske Relation anføres om
 „deris Transport over til Pommeren, derom skal her-
 „efter paa bequemmere Sted vorde meldet.

Svenske RELATION.

Den 15de fik vi om Morgenen tilig af nogle vores
 Krydsere at vide / at den Danske Flaade allere-
 de havde fanget til sig sin Renfort, som den fra
 Nordsøen havde vendtet / og udi Kiöbenhafn til sig føy-
 et /

et / og at den 30 Seylere sterk / store og smaa tilsam-
 men beregnede / laae inden for Stevens. Disse vores
 Krydsere havde Ordre, at gjøre Jagt paa 5 Danske
 Skibe / som udi Søen havde ladet sig tilsyne / og som
 Dagen tilforne havde forfuldt en af vores Krydsere:

Den 16de var Vinden N. W. / og saae vi da fra
 Toppen / den Fiendtlige Flaade at komme an paa os /
 den bestod i 22 Skibe af Rang / 7 Fregatter, 3 Bran-
 dere og 2 Galleer: Der blev da giordt Seignal for vo-
 res Flaade / at gaae under Seyl / for at møde den / og
 sig at rangere i Ordre de Battaille til Skaane, paa det
 vi kunde beholde rum Søe for os. Vi søgte med all
 Flid at komme op imod Fienden / mens der hand kom
 os ret i Sigte stillede hand sin Cours fra os af / og lod
 deraf see / at hand den Dag vilde hverken levere os en
 Bataille, ey heller indlade sig med os i nogen Action,
 hvilket saaledis og klarligen lod sig tilsiune om Aftenen;
 Hvorfore vores Flaade løb tilbage / for at kunde des-
 bedre bedække Transporten. Om Natten Klocken 12
 gif vores Flaade til Ankers imellem Tornebusk og Vit-
 mund, og lod Fregatterne med de mest armerede Baa-
 de og Chalouper holde Louvart under Seyl / saa vel /
 for at observere Fiendens Contenance, som for at af-
 værge dens Brandere.

Danske RELATION.

Efter at vores Flaade var bleven forsterket / og Re-
 paration giort paa endeel Skibe / gif vi 22 Or-
 log Skibe af Linie sterk / samme Dag under
 Seyl / paa hvilken vi havde faaet det seylede Mand-
 tal

kal completeret, som var den 23 Septemb. St. N. med Forsæt / at Ankre under Stevens, og der at forblive efter Hans Kongl. Maystis. Allernaadigste Ordre, indtil nye Kundskab var indhentet / hvor den Fiendtlige Flaade sig opholdte: Det blev/ saa snart vi kom uden Grundene/ dødt stille/ hvor udover heele Flaaden maatte Ankre / og Natten over der blive beliggendes.

Den 24 Septembr, gik heele Flaaden under Seyl/ saa snart Vinden begyndte saa meget at kuule/at mand kunde regiere Skibene / og ankrede igien under Stevens. De / til Fienden at recognoscere, destinerede Skibe/ ginge ogsaa fort / for at exsekvare deris Ordre, hvorfra de og formedelsl Stille vare til den Tid blevne hindrede: Samme Krydsere vare Orlog Skibene Prins Christian og Lisland samt Fregatterne , Raae, Höyenhold og Søeridderen.

Den 27 Septemb. om Aftenen Kloeken 10 ankom Commandeur Capitain Anders Rosenpalm, hvilken havde haft Commando over de udsendte Krydsere/ rapporterende, at hand Natten tilforn var bleven mangfoldige Fyrer var / og som hand strax kunde domme/at samme Fyrer vare Fiendtlige / saa havde hand holdet sig heele Natten denem saa nær / at hand med anbrændende Dag kunde vel observere, hvor sterk Fienden var/ og hvorhen hand stillede sin Cours, og videre / at hand samme Dag havde faaet den Svenske Orlogs Flaade udi Sigte/ bestaaende af 24 Skibe af Linie/ og saa vridt / som hand kunde tælle / omtrænt 150 Transport Skibe / stillende deris Cours til den Pommerste Küst.

Den 28 i Dagningen bleve alle Flagmaend/saa vel som

som Chefs af et hver Skib / kaldet om Borde til General Admiralen, hvor da Generalen kundgiordte de indkomne Rapporter om Fiendens Flaade/ saaaog/ at hand var findet / at gaa under Seyl / og efter Hans Kongl. Maystis. Allernaadigste høye Ordre, saa meget mueligt var / den Fiendtlige Flaade næst Guds Hielp til en Bataille at engagere, formanede derhos enhver/ sin Trofskabs Eed og Pligt i agt at tage / og som Zapere og Tre tiere Undersaatter og Soldater sig at forholde. Enhver var glad ved saadanne Tidender / og forsikrede / sig saaledis at fikke/ som oprigtige/ Eedsørne og troe Arve-Undersaatter anstoed / og som de agtede for deris Allernaadigste Arve-Herre og Konge og all Berden at ville vare bekiendte. Strax derpaa gik heele Flaaden under Seyl med en N. O. Vind/ som lidet der- efter lob heel Nordlyck, og blev seylet Falster-boe Riff saa nær / som mueligt var / for at beholde Louven: Eftermiddagen Kloeken halfgaaen syv nødtis vi til / at Ankere formedelsl Stille imellem Möen og Trelleborg, omtrent N. O. fra Möen 4 Mill: Bores Flaade bestoed den Tid / som for er meldet udaf 22 Skibe af Linie, 4 Fregatter, 3 smaa Capere og 3 Brandere.

Den 29 om Morgenen udi Dagningen / saa snart det begyndte lidet at kuule af en Nordlyck Vind / gik vi med voris Flaade under Seyl / stillende voris Cours Syden hen imod den Pommerste Küst: Vinden begyndte da at løbe Bevesten Norden: Saa hensylen- te / bleve vi den Svendske Flaade var fra Toppen Kloeken 1 om Eftermiddagen / liggende til Ankers S. S. O. fra os imellem Tornebusk og Vitmund, holdte liige hen

hen paa den/ som strax gik under Sep/ og seylede Nord-
 over imod os; Vi continuerede at seyle Syd over imod
 den; Binden løb da W. N. W. med liden Kulte klar
 Beyr. Imod Solens Nedgang vendte den Svenske
 Flaade med os hen/ værende da halfanden Miil fra os:
 Da Dagen gik under/ peylede vi Tornebusk fra vor
 Avantgarde S. T. O: omtrent 3 Miile. Vi bleve alt
 ved at seyle S. W. hen/ indtil om Natten Klokken half-
 gaaen Ti/ da vi vendte Nord-over/ saasom det en var
 tienligt/ at komme Landgrunden nærmere af den Pom-
 merske Küst/ tilmed havde tabt Zienden af sigte/ efter-
 som Natten var overmaade mørk/ og ingen Maane-
 skin. Ziendens Flaade tilmed/ for at skiule sig disbe-
 dre/ forde aldels ingen Fyrer; Vi bleve saa seylendis
 Nord over indtil Klokken 1 om Natten/ da vi vendte
 Westvart over/ Binden N. W. bleve saa seylende over
 den Boug til Klokken halfgaaen 6 om Morgenem/ i
 Forventelse/ at attaqvere Zienden/ naar det blev klar
 Dag/ da vi igjen vendte N. N. O. hen: Vi forde den
 gandske Nat vores extraordinaire og ordinaire Fyrer/
 og hver gang der blev vendt/ gjorde Generalen dertil
 de sædvanlige Seignal Skud/ som af alle Flagmaend ble-
 ve repeterede.

Reflexion.

»Den Svenske Relation prales atter om/hvorledis
 »(de haver forjaget voris Krydsere.) Voris
 »Krydsere gjorde meget vel der udi/ at de sig en
 »med Zienden engagerede, mens alleene søgte/ at kom-
 me

»me tilbage/ for at give Generalen Kundskab/ hvilket
 »var af større impotence.

De 2de Galleer, som meldes udi Svenske Relation,
 »at have været hos os/ maa være optemret udi hans
 »Hierne/ saasom ingen af det slags Fartøyer findes
 »ved Hans Majestis Flaade i Kiøbenhavn.

At der ydermeere meldis/ at vi vendte Coursen
 »fra dem af/ er vist nok/ mens Author har en funden
 »for got/ at melde/ hvad Tiid vi vendte Coursen fra
 »dem/ nemlig om Natten Klokken halfgaaen 10/ da
 »Grundene en kunde lobes nærmere/ og da vi formedelst
 »den mørke Nat en kunde see et Skib meere af deris
 »Flaade: At hand nu deraf vilde tage Andledning at
 »sige/ vi en vilde indlade os i nogen Action, er jo det
 »u rimeligste/ nogen Tiid land optænkes. Mens/ at
 »de/ i Staden for at continuere, at seyle Nord imod os/
 »som seylede Syd vart, vendte med os hen/ da vi endda
 »vare halfanden Miil fra dem/ og det endnu var lius
 »Dag/ det var jo et Dyensunligt Tegn til/ at det var
 »Dem/ som en havde lyst at komme i Action: Thi vi
 »continuerede vor Cours Syd vart fra det/ vi saae dem/
 »indtil om Natten Klokken halfgaaen 10 af Marsag/
 »som for er meldet.

At Fregatter og armerede Fartøyer bleve sendte
 »ud om Natten for at observere voris Contenance,
 »som hand formelder/ var u-nødvendigt; Thi voris
 »Contenance var en aabenbare Ting ved de ordinaire
 »Fyrer vi forde/ sampt de Seignal Skud/ som skeede i
 »vor Flaade/ saa ofte vi vendte: Da derimod deris
 Con-

„Contenance for os var forborgen / saasom ingen Sy-
 „rer saaes fra dem / ey heller blev hørt noget Seignal
 „Skud.

„Hvad sig anbelanger / det hand melber om Frygt
 „for voris Brandere / og den Anstalt / som derimod i
 „deris Flaade blev gjort / da / om det var sandt / som
 „berettes / at vi havde vendt fra dem / hvor kunde dem
 „da vederfares nogen Skade af de Brandere, som vend-
 „te fra deris Flaade / uden mand vilde supponere, at u-
 „di voris Flaade kunde begaaes den Seyl / at vi lod vo-
 „re Brandere staae Sydt over til dem / naar vi vendte
 „Nordt over fra dem: Og overbeviises hannem saa af
 „hans egen Frygt for Brandere at vi har lagt Sydt o-
 „ver og ey vendt saa tiilig fra dem / som hand melder;
 „Thi havde vi lagt Nordt over / havde den Frygt været
 „forgievis: Og over alt enten vi lagde Sydt eller Norde
 „over / hvis hand havde været Soemand / havde den
 „Frygt ey kundet paakomme hannem: Thi det er vel
 „aldrig hørdt / at Brandere indsendis i nogen Flaade /
 „uden at blive seconderet af gode dygtige Orlog Skibe /
 „under hvis Røg de kand anbringes / og skal de endda
 „have den klare liuse Dag til Hielp: Dersom sligt nu
 „lader sig ey anderledis / end ved Dagen / practicere,
 „da er det vel u-troligt / at nogen skulle saa i Sinde /
 „ved Nattetider / udi aabenbare Soe og ved mørk
 „Maane / naar mand ikke kand see Fienden / at hazar-
 „dere sine Brandere uden noget Haab af een god Ef-
 „fect.

Svens

Svenske RELATION.

Den 17 var Binden N. W. T. W., vakker kuiltet/
 Da voris Flaade ved Dagingen efter Ordre gif
 under Seyl; Den rangerede sig ligesom den for-
 rige Dag tilforn udi Slagt-Orden / og gjorde stedse
 alt hvad den kunde for at komme op imod Fienden som
 laae vel 2 Mille til Louvarts fra os / og kom hen imod
 Middag gandske nær op til os / mens ey nærmere end
 omtrent til 2 Canon Skud / knibendis da igien hart
 ved Binden: Hvorfor vor Flaade opbrassede / og gav
 ham dermed at forstaa / at vi havde Lyst til at asvarte
 ham; Mens hand holt sig saa digt ved Binden / at det
 var vores Flaade u-mueligt at komme op til ham:
 Derfor blev hos os om Eftermiddagen Klokken 4 gjort
 Seignal til at vende om tilbage igien ad Rügen, for at
 have et vaaget Dye paa Transporten, og at kunde en-
 gagere os med Fiendens Arrier Gvarde; Mens der
 Fienden saae / at vor Flaade havde vendt sig / gjorde
 hand det samme / men holt sig dog stedse høyt op i
 Binden / som blæste en Nordwest til den mørke Nat /
 og ud paa Natten forandrede den sig med Regn til en
 Sydwest; Voris Flaade holte sig den gandske Nat
 under Seyl / og søgte med all Menniskelig muelig Glid
 at komme op til Tornebusk, for at bedække Trans-
 porten, lod og som forrige Nat Fregatterne og de beste
 armerede Vaade ligge til Louvart fra os / udi samme
 henseende som tilforn / nemlig for at asværge Fiendens
 Brandere.

S

Dan

Danske RELATION.

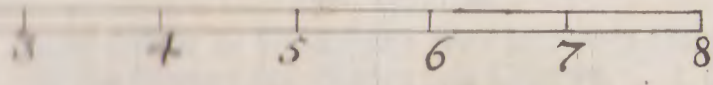
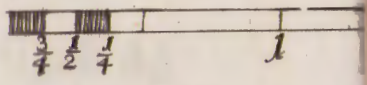
Den 17 da det blev lys Dag / blev vi Fienden var halftredie Mil i Lø fra os. Vice Admiral Barfod, førende Admirals Flag / havde da med sin Division Avantgarden; Den største Part af den Fiendtlige Flaade var under Seyl / og seylede med os hen / Resten var i Arbejd at lætte; Heraf blev vi først tilfulde forsikret / at Fienden den Nat havde ligget til Ankers. Derpaa blev af voris General gjort Seignal, at holde af paa Fiendens Flaade udi saadan Ordre, at naar voris General vilde stikke bj / vi da kunde ligge udi Ligne de Bataille: I hveris Mund og Tanke var da: Salve festa dies! Velkommen du saa længe ønske Dag! Og enhver var glad / at komme til / at erviise sin Bligt og Skyldighed: Generalen lempede sine Seyl saaledis / at de sletteste Seilere naar de gjorde deris beste / kunde blive paa deris Post: Fienden brasede den gandske Dag ikkun engang op / hvilket skeede først Estermiddagen Klokken halfgaaen; med gandske Corps de Bataille og Arriergvarde, og lod sin Avantgarde imidlertid forcere sterkt Seyl / udi intention, at voris Avantgarde skulde holde need paa hans Corps de Bataille, og hans Avantgarde imidlertid kunde faae Leilighed / at seile for ud / og saa vende / for at sætte voris Avantgarde udi dobbelt Jld; Mens voris General, det merkende / gjorde Seignal til voris Avantgarde, at forcere Seyl med Fiendens Avantgarde hen / for at formeene ham det Anslag; Da / saa snart den Svenske General da saae / at voris General af sligt hans Krigspus

pus ey vilde lade sig forføre / brasede hand strax afigien med sit Corps de Bataille og Arriergvarde, holdendes i det mindste toe Strager af / og forcerede Seil / for at slutte igjen med Avantgarden (saa hans heele Opbrassning ey varede et kvarter af en Time) og efterhaanden / som vi nærmede ham / holdt / hand lættene af / alt for at gjøre os Bøgen dis længere / at det den Dag ey skulde komme til engagement, og med et falsk Haab til Bataille, at føre vores Flaade jo længere jo meere fra hans Transport-Flaade; Thi Coursen imellem N. og O. bragte os fra den Bommerste Kust / hvor hans Transport laae / saa vi ey kunde komme ham nærmere end 3 tierdendeel Mile / formedelt at Dagen var forloben / og det heele Estermiddagen var saa stiller / at Seilene ey engang kunde staae trinde. Ved este følgende Fig. 1. skal alting klarligere worde demonstreret. Imod Soelens Undergang vendte Fienden om de Syd, da hand formedelt paakommende Nat for engagement ey havde meere at befrygte. Vi vendte da ogsaa Syd over med ham hen / Bunden W. T. S. liden Ruulte / og blev saa seylendis over den Bug til om Natten Klokken 11 / da vi igjen vendte Nordwarts over. Imod Dagen vendte vi igjen om de Syd, for at beholde Avantagen af Bunden / giorende / hvergang vi vendte / voris ordinaire Seignal med Canon Skud og Fyrer / da vi derimod / hverken horte Fiendens Skud / eller saa hans Fyrer- enten den Nat eller nogen af alle de Nætter / vi vare tillsammans.

Demonstration paa Fig. I. og Reflexion.

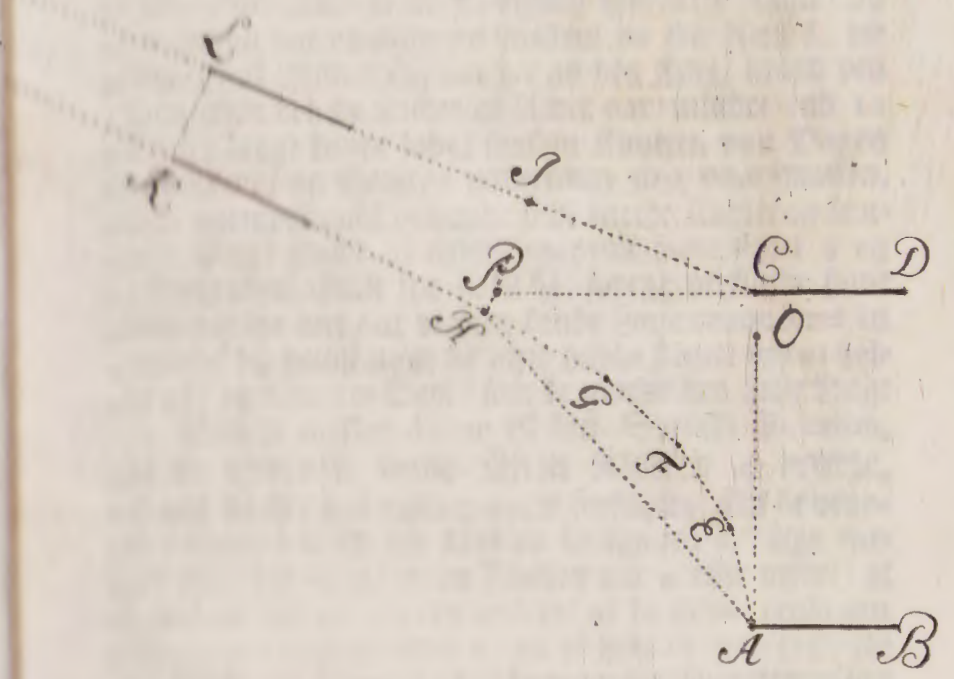
A. B. den Danske Flaade/ C. D. den Svenske Flaade/
 „de/ enhvers Limes Strekning en Mill. A. C. half-
 „tredie Miile distancen fra det forreste Skib A afvores
 „Flaade til C det forreste Skib af den Svenske Flaade.
 „For distancen imellem begge Flaaderne fra A til C
 „har mand allene i Figuren taget halftrede Miile/ for
 „at tale moderat, og for at være visse paa/ at den di-
 „stence, som mand viiser/ at Zienden har ført os efter
 „sig/ er saa lang/ som udi Figuren betegnis; Mens
 „i Sierningen var distancen en Mill længere/ saa vi alt
 „saa har seylet meget længere efter Zienden/ end udi
 „Figuren er demonstreret. Havde nu de Svenske haft
 „saa god Billie/ til at segte/ som Autor til den Sven-
 „ske Relation tilskriver dem/ spørgis? Hvi de da ikke
 „brassede op/ for at indbie os/ thi saa havde vi kundet
 „seyle de halftrede Miile udi 3 Tiimer i det længste/ og
 „saaledis kommet Klokken 11 til engagement in puncto
 „O, nær dem paa et Canon Skud? Mens i Stæden
 „for/ at opbrasse/ i seylede de lidelig fort/ undtagen den
 „ korte Opbræsning paa et kvarter af en Time/ som for
 „er meldt/ for at stræbe/ at komme os for over. Og/
 „om de endda havde blevet seylendis ved Binden paa
 „Coursen D C P/ havde vi useylbar maattet naae dem
 „paa et Canon Skud nær i det seenske Klokken. 12 in
 „puncto H, naar mand endda supposeerer, at de sey-
 „ler 2 Miile fra C til P, imedens vi seylet 3 Miile fra
 „A til H. Mens/ i stæden for/ at giøre enten af Dee-
 „lene/

M N

Mile .ss paa
en Gr.

Fig. 1.

Moen

alene) seylede de Rumfløds hen / holdendis i det mind-
 ste de Streger fra Binden paa Coursern C. I. L. N.
 Da / som de undertiden gjorde meere / undertiden min-
 dre / Seyl / undertiden holt meere af / var vi obligered
 at seyle de adskillige Courser A. E. F. G. H. indtil Klok-
 ken imod 1 Eftermiddag / da de / værende in puncto I,
 gjorde meere Seyl / saa at de kom in puncto L Klok-
 ken halsgaaen sex / da vores Flaade var in puncto K;
 Da de havde kommet os til at seyle efter sig paa
 Courserne. A. E. F. G. H. K. rigelig halssiette Mile / da
 der endnu var en distence imellem os fra K til L tre
 tierbendeel Mile: Og var det all den Fart / mand den
 Dag (som ved de Tider af Aaret var mindre end 12
 Timer lang) kunde løbe / saasom Kuulten paa Dagen
 mindskede / og Seylene undertiden slog paa Masten.
 Og / omendstondt vi havde haft meere Kuulte og læn-
 gere Dag / skulde vi endda maattet have seylet 8 og
 tierbendeel Mile fra K til M, førend vi kunde have
 kommet saa nær / at vi dem kunde have canoneeret in
 puncto N. heldst naar de altid havde blevet ved at hol-
 de af / og forceret Seyl / som de gjorde den heele Dag:
 Videre melder Autor til den Svenske Relation,
 at de Svenske imod Aften Klokken 4 vendte.
 Hans Klokke har visselig gaaet forsagte; Thi de vend-
 te i Sandhed ikke før Klokken halsgaaen 6. Lige me-
 get maa det være / enten Klokken var 4 eller meere / vi
 havde onsket af inderste Hierte / at de havde vendt om
 Morgenen tilg Klokken 8 / da vi holt af paa dem / thi
 da havde det kommet til Engagement (hvorefter vi saa
 saa høyt forlængtes) i det seniste Klokken 10 Formid-
 dag;

„dag; Og da havde denne Bending været værd at rose
 „sig af/ og derved havde de bevist for all Verden/ at
 „de havde saa vel Lyst til Haandverket/ som vi/ om de
 „ellers efter Bendingen havde bleven seylendis ved Vin-
 „den. Mens/ at Autor foregiver/ at denne Bending/
 „som skeede saa sildig paa Astenen/ skulde være for at
 „engagere sig med vores Arrierguarde, det maa ey
 „være hans Alvor; Thi det er vel ikke troeligt/ at no-
 „gen i den Svenske Flaade kunde have haft Tanke/ til
 „at engagere sig med os i Battaille, naar den lange
 „og mørke Nat var saa nær for Haanden; Og er denne
 „Mode, saa viidt os er bekiendt/ endnu ey bleven in-
 „troduceret enten til Lands eller Bands/ mens til dato
 „hos alle Nationer holdet for at være/ saa vel ubesin-
 „dig/ som impracticabel. Lad det nu saa være/ at de
 „vilde slaaes med os ved Lius/ saa er det af den Ma-
 „neuvre, de gjorde/ ubegribeligt/ hvorledis de dertil
 „kunde geraade/ thi der blev vendt i deris Flaade bag
 „fra/ og efter Bendingen blev ey af dem seylet ved Vin-
 „den/ mens seylet paa Coursen *L. D. H.* samme Bey-
 „tilbage/ som de havde seylet frem/ hvorved de seylede
 „fra os og ikke til os/ i det mindste intet nærmede sig
 „til os. Heraf sees klarligen/ at den Aarsag/ som
 „hand foregiver/ til Bendingen/ er ikkun en opdigtet
 „Præleri/ mens den retteste og sandfærdigste Aarsag til
 „denne Bending/ er vel efter Autors egen Sigelse/ for
 „at have et vaaget Dye paa deris Transport Flaade/
 „fra hvilken de/ som før er meldt/ ved et forgievis Haab
 „til Battaille havde forloftet os; Hvad sig den u-nød-
 ven.

„vending Anstalt/ som Autor atter her melder om/ at
 „være bleven gjort imod vore Brandere/ derom refere-
 „rer mand sig/ til hvis forhen desangaaende er anført.

Svenske RELATION.

Dagen 15 om Morgenen/ Vinden S. W. dunklest
 „blev med smaa Regn/ befandt sig vor Flaade for-
 „medellst Strom og forandret Vind hen under
 „Wichmund, og var en god Deel af Skibene forsat fra
 „deris Cours paa Løger-Wald; Der blev gjort Tegn/
 „at Flaaden skulde komme op til General Admiralen;
 „hvorpaa de landet nærmeste Skibe satte alle Seyl til/
 „men General Admiralen med de Skibe/ som vare længst
 „ute i Seen/ gjorde smaa Seyl/ for at indbie de længst
 „frattigende; Vi gjorde paa denne Maade vor yderste
 „Skud at anbyde os op til Tornebusken, og bedække
 „Transporten, men fordi Vinden i den forrige Nat var
 „gaaen om fra N. W. til W. S. W./ kunde mand/ ald
 „noget uaagtet/ umuelig komme op/ eller forhindre Fien-
 „ten/ hvilken Vinden løb jo længer jo meer til Fordeel/
 „jaa at hand vel var tvende Mille til Louwart for os/
 „at hand ikke skulde tilføye Transporten nogen Skade.
 „Derfor blev med anbrekkende Dag Fregatten den Hvi-
 „de Ven, som var den beste Seylere af de 3 Fregatter,
 „der var ved Flaaden/ assendt med Ordre, at gjøre sit be-
 „ste/ og lawere op til Transport Skibene/ og give dem
 „signal til at retirere sig/ og komme til Flaaden. Sam-
 „me Fregatte gjorde Tegn med et Flag og Skud Klok-
 „ken 3 om Eftermiddagen/ dog kom Fartøylene ikke/ for-
 „end hen mod Astenen under Seyl/ Aarsagen veed mand
 ikke/

ikke / hvorimidlertid Fienden liggende til Louwart fik
 Seylighed mod Aftenen / at skikke sine lette Fregatter og
 smaa Fartøye mod dem / for at angribe bemelte Trans-
 port Skibe.

Imidlertid blev vor Flaade / som laae alt formeget
 paa Læger-Wald, ved Fiendens Afholdning tvungen til /
 at sætte ud i Soen udi Ordre de Bataille, fordi Rum-
 met imellem Landet og Flaaden var for kort / og des-
 foruden / om vi maatte have stilt Battaillen ad Landet
 til / vilde Flaaden have forfalden alt for viidt paa Læ-
 ger-Wald, og var det os alt saa umueligt / at komme
 op imod Binden Transporten til hielp / Undsætning
 eller Bedekning / uagtet vi / saa snart vi nogenledis var
 udi Linie, dreyede til Landet / og satte alle Seyl til /
 saa at endnu nogle Skibe og Fregatten den Hvide Orn
 komme saa viidt i Tuusmørket / at de kunde bedække de
 opkomne Transport Skibe / og forjage en Dansk Fre-
 gat, som havde trængt sig ind iblant dem. Heraf for-
 nam vi nu / at det de Danske med deris Fregatter,
 Baade og Chalouper var gelinget / at ruinere de
 Transport Skibe / som vare blevne liggende for Anker /
 og ey var gangen til Seyls; Mens var Transportflaa-
 den til rette Tiid og strax efter giordte Seignal, eller ved
 Fiendens Ankomst gaaet i Soen / havde mand vel kun-
 det bedække og conservere den gandske uskad; Thi det
 kunde de / som Soemænd / vel see / at det var umueligt /
 mod Strøm og Vind at komme op til dem. Da det
 var forbi / stak vi imod Natten i Soen / thi formedelsst
 laugt Blande torde mand ikke seyle Landet nærmere.
 Om Natten blev giordt Seignal til at drive / paa det
 at

at Flaaden / saavel som de Transport Skibe / som vare
 komne til os / disbedre maatte blive sammen / og fordi
 mand ikke fandt for raadeligt / der at ankre / da / Fien-
 den var saa nær / og havde kundet skade os med sine
 Brandere / saa og fordi Transport Skibene / hvilke mand
 i Morke ingen Ordre kunde tilsende / ikke tillige med os
 kunde komme til Anker.

Danske RELATION.

Den 12 med anbrydende Dag / havende Møen da
 W. S. W. fra os 2 Mile / Binden Westlig med
 tyet Lufft og smaae Regn / liden Kulde / stoed vi
 Syd over / som før er meldt. General Admiralen ud-
 sendte Fregatter, for at recognoscere Fienden / saasom
 det udi Læe var gandske taaget / og efterat det oplare-
 de / stak vi imod Middagen Fienden at see O. S. O. i Læe
 fra os 1 Mile / som stoed Nord over / vi stoed alt Syd
 over / og tænkte / at det skulle komme til Engagement,
 eftersom hand kom seylende imod os / og giorde Gene-
 ralen Seignal at holde læt af / paa det vi disfor kunde
 nærme Fienden; Mens Fienden seylende over den anden
 Boug imod os / da hand det mærkede / holdt og af / hvor
 ved hand alt kom længere fra os; Og da vores General
 fornåm / at Fienden alleeniste søgte / at bringe os til at
 vende Nordwart over efter sig / for der ved at føre os i
 Læe for hans Transport-Flaade / som alt saa kunde
 faaet Seylighed til at echapere, og det dog disforuden
 var umueligt (om end Fienden hafde vildet opbrasse /
 for os at indbie / som hand dog ikke gjorde) at have kom-
 met til Engagement, uden i det høyeste en Tiime / før-
 end

end Natten havde Pildt os ad igien / hvilken Tid havde været alt forstæket til at udrette noget / som havde været decisiv, Hand og der til med saae / at Binden var saa rum / at vi kunde beseyle Fiendens Transport-Glaade; Alt saa vilde hand ikke lade sig forføre / og bortgive denne Leilighed / til at ruinere Fiendens Transport, mens stæck ved Binden / seylendis med heele Flaaden saa tæt op under Landet / indtil de forreste Skibe gjorde Seignal, at de ey kunde løbe Grundten nærmere; Da hand lod vende og gjorde Seignal for Fregatterne, og alle smaae Fartøyer / at jage ind iblant Fiendens Transport-Skibe / hvilke laae i Trogen mellem Tornebusk og Witmund, de gjorde vel strax Seyl for at echapere, men bleve udaf bemelte Fregatter og smaae Fartøyer coupeerede, med saa god Effect, at der blev taagen / jaget paa Strand / og brændte omtrænt 100 Skiberomme / alle ladde med Krud / Proviant, Mondeering. endeel Heste og deslige for den Svenske Arme. Natten derpaa blev vor Flaade seylendis Nord over / Binden S. W. T. W. Merseyls Kuulte.

Reflexion.

Ⓕ Vad Author til Svenske Relation her har meldet / er største Deelen intet at reflectere paa /
 „saasom det meest ikkun er en vittløstlig Beskyldning og Beretning om deris egen Transport-Glaades Forseelse / hvilket til Søe Fiscalens Tiltale udi Sverrig imod de Skyldige maa blive henstillet / hvis det sig saaledis forholder / som om dennem berettes. Dette kand mand dog ey forbigaae at mærke / at hand self
 maa

„maa bekiende / at deris Flaade ved voris Afholdning paa dennem var kommen et stoer sigtke udi Læe; hvorved confirmeres, at de ey seylede ved Binden / da de kom Nordwart over imod os / som laae om de Syd, hvilket om de havde giort / vare de komne op under vor Læe til Engagement. At de self af os lod sig nedtrycke i Læe / var deris egen Skyld; Og at de ey tragtede / at have Louwen, sees videre af en Omstændighed / som Author self forhen har meldt udi sin Relation, og os formedelst Nattens Mærke ey var bekiendt / nemlig / at de om Natten havde lagt / at drive med heele Flaaden; Prætexten, som hand der til giver / er / at indbie de Transport-Skibe / som echaperede fra de andre brændte og tagne; Men dette er et slæt Argument, thi de / som engang vare echaperede, kunde lettelig / uden nogen Fare / med en Westlig Vind baade seyled Syden og Norden om Bornholm til deris Havn / som de og siden gjorde. Og som anførte Prætext til Drivning er falsk og ugrundet / hvo skal da ham til Billie troe det / hand saa ofte anfører / at de gjorde ald muelig Flid for at komme op til os / helst naar hand siger sig self imod / berettende / at de drev om Natten / hvor ved de jo tabte meere og meere af Bindens Havn hand melder om den Fregat, som havde forbybet sig / og engagerede med endeel af den Svenske Flaade / som var ham for sterke / det befinder sig saa i Sandhed / og maa mand bekiende / at hvis den / der paa commanderede Officier, havde ikkun lagt meere Flid paa / at coupeere flere af deres Trans-

port-Skibe/ til hvilken Ende hand alleene var udsendt/
 „og ey for at engagere sig udi Slag/ havde de faae
 „Skibe af Transporten, som siden undkom/ vel bleven
 „i Stikken med dertis Kammerater / som for er
 „meldt. Hvilken Officiers Forselsse er at undskylde for-
 „medelst Ungdoms Hidsighed.

Swenske RELATION.

Den 19 ved S. W. Bind saa mand/ Transport-
 Skibene at være gaaen bort og Zienden til Lou-
 wart fra os. Paa Flaaden blev givet Tegn at
 rangere sig hen ad den Slaanske Bald/ for at beholde
 for os den rumme Søe. Vi søgte med ald Flid at
 komme op til Zienden / hvorfor da og ved 10 Slet blev
 lagt over til den Pommerste Bald. Zienden falt af
 ned til os med smaae Seyl/ og gjorde om Middagen
 ved 12 Slet/ Miine/ ligesom hand vilde attaqveere os/
 kom os dog ikke Skud nær/ men stæck igien bi de Vind.
 Og som hand saae/ at vi hannem ey alleene opbiede/
 men og bemøede os/ at komme op til ham/ vendte
 hand om igien omtrent ved 2 eller 3 Slet Effermiddagen/
 og kom os med nogle Skibe paa Siden under Skot/
 saa at mand skulle have meent/ det var nu hans Alvor/
 at indlade sig med os udi Trefning. Vi vare færdige
 efter Skyldighed at begegne ham/ men hand (som
 havde Binden til sin Fordeel/ og kunde gjøre/ som hand
 vilde/ i det Binden til hans største Avantage blæste og
 sprang fra S. W. til S. T. O. hvorved vi vare nød at hol-
 de af/ og at rette igien vor Ordre de Battaille, som ved
 Bindens Omlobelse var brudt / i det ogsaa vor Arrier-
 gvar-

gvarde var temmelig vliedt fra os/ og Zienden/ dersom
 hand os ret havde angrebet/ ved denne Ulykke/ da Binden/
 som for er meldt/ sig saaledis forstod/ havde kundet
 coupeere saa mange Skibe af vores Avantgarde, som
 hand vilde) uden at betiene sig af sin Lykke/ stæck igien
 bi de Vind, der hand saae vor Ordre de Battaille igien
 til rette stillet/ og holdt med sin Flaade saa digt ved
 Binden/ som hand nogen Tid kunde/ at det saaledis
 til ingen Battaille eller fuldkommen Action kunde kom-
 me/ uden at ifkun nogle Canonader skeede imellem en-
 deel hans Flaade og vores Avantgarde, hvilken Hr.
 Admiral Ruth, næst vores Corps de Battaille comman-
 derede. Just vilde tvende fiendtlige Fregatter, mand
 veed ikke til hvad Ende/ løbe igiennem vor Flaade/ men
 de geraadte imellem tvende vore Skibe/ og bleve saale-
 dis hestet og imodtagne/ at de vendte om/ og maatte
 lade en Chaloupe fuld af Folck med 20 Mand eller
 meere skydis i Grund. Denne Reçontre varede
 indtil Solens Undergang/ og fordi Natten ind-
 faldt/ bleve vi formedelst Bankerne/ som ere imellem
 Jasmundt og Bornholm, nødte til med smaa Seyl at
 holde noget af. Om Midnat blef igien givet Tegn/
 til at drive/ for at opbie Zienden igien den næstfølgen-
 de Dag; Men hand gav ved Midnat et Tegn at legge
 om/ og drog sig fra os af høyere i Binden/ saa at vo-
 re Fregatter, der Natten over imellem ham og os hav-
 de holdet/ ikke meere saae ham/ vi ey heller kunde vliede/
 hvor hen hand sig havde vendt.

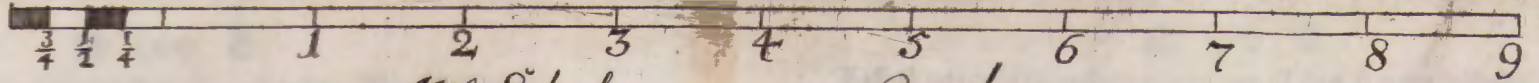
Dan-

Danske RELATION.

Den ¹⁷/₃₀ Binden S. W. Mersseyls Kuilt. Med an-
 brydende Dag vendte vi med vores Flaade Syd
 over / havende den Tid Møen N. W. T. N. fra
 os $1\frac{1}{2}$ Mil. Vice Admiral Raben førende Admiral
 Flag / sigt ved den Bending Avantgarden. Strax der-
 paa sigt vi den Svenske Flaade i Sigte / som var efter
 Sigting 2 Mile i Læe fra os. Generalen gjorde da
 Seignal, for at holde ned paa Fienden / som i Stæden for
 enten at opbraste med heele Flaaden og indbie os / el-
 ler / at gaae tæt ved Binden og knibe Louwen, for at
 komme op til os / paa det vi dis snarere kunde komme
 sammen / seylede perpendicular paa Binden / det er
 2 Streeger lættre af / end hand kunde have seylet / om
 hand havde haft Hue og Billie / til at komme op til
 os. Fiendens heele Dessein gic der ud paa / at gjøre
 os Beyen lang / at Dagen kunde forlobe / ligesom den
¹⁷/₃₀ skeed var. Og / som vores Flaade havde ligget udi
 Ligne de Bataille, eller i hin andens Koelbande / førend
 vi vendte i Dagningen Syd over / som før er meldt / alt
 saa var efter Bendingen Arriergarden meget høiere
 i Binden end Avantgarden, og havde i' saa Maader
 længere Bey at seyle / for at komme af til Fienden /
 hvorfor Generalen gjorde Seignal til Admiralen af Ar-
 riergarden, at forcere Seyl / og 2 Timer derefter til
 Admiralen af Avantgarden ey at forcere saa sterk Seyl /
 for ey at fordybe sig i Fienden / paa det hand kunde kom-
 me til at ophise Seignal til Bataille, og den paa engang
 langs Linien kunde begyndis. Voris General seylede
 med

med Fock og begge Mersseyl lige ned paa den Svenske
 General, og da hand var kommen ham noget nærmere /
 end et half Canon-Skud / og vilde dreue bi / ham paa
 Siden / holdt bemelte den Svenske General meere og
 meere af / og lidet derefter brastede hand sine Agterseyl
 levendes / for at falde dis snarere / rygte saa sin Fock
 til / og drejede plat af for Binden / for ey at afbie vo-
 ris Arriergvardis Ankomst / og Bataillens Begyndelse.
 Fienben brastede denne gandske Dag ey heller op / uden
 omtrent klokken 1 om Eftermiddagen / som varede ik-
 kun gandske stikken Tid med Corps de Bataille, og
 Arriergarden, hvor imidlertid hans Avantgarde kni-
 bede op ved Binden / saa den kom voris Avantgarde
 under Canon Skud imod Astenen / og begyndte / at be-
 skyde vores Avantgarde; Hvorpaa den commende-
 rende Admiral af vores Avantgarde, seende sig saa nær
 ved Fienden / at hand med Effect kunde beskydes / op-
 hidsede det røde Flag / til at begynde Slaget; Og gic
 Canonaden saa an imellem begge Avantgarderne;
 Mens / efterat der var skudt ikkun omtrent 8 eller 9 Laug
 af hvert Skib / saae mand udi den Svenske Flaade hos
 alle Flagmændene ophidse et hvidt Flag af Stoertop-
 pen / hvilket at have været Ordre, sig ey videre med os
 at engageere, er tiendeligt der af / at Avantgarden af
 den Svenske Flaade (som før Canonaden begyndtes /
 havde forceret Seyl) da de fornam / at vores Avant-
 garde og forcerede Seyl hen med dem / i Steden for
 at continuere deres Cours ved Binden / holdte strax op
 at skyde / og drejede plat af for Binden med alle Seyl /
 hvilket den Svenske General som før er meldt / og siden
 den

den heele fiendtlige Flaade og saa gjorde: Vores General lod og tiltrykte Fokken/ for at forfølge dennem/ mens da hand havde holdt saa meget af/ at hand saae/ at Fiendens Arrierguarde alt kunde seylet til Louwart for hannem/ holdt hand det ey for raadeligt/ at fordybe sig i Fienden/ uden at have Arriergvarden med sig/ som ey endnu var kommen saa nær/ at den kunde nedtrykke Fiendens Arrierguarde. Da Fienden nu var kommen et got Canon-Stud fra os/ stact hand igien ved Binden/ eftersom hand formedelsi den/ paa Haanden værende Aftenstund vel saae/ at det ey den Dag kunde komme til Engagement. Med Soelens Undergang pejlede vi Jasmundt Syden $4\frac{1}{2}$ Miile fra os/ vi bleve alt ved at seyle ved Binden/ over den Boug til om Natten Kloffen 1/ da vi vendte med Flaaden Westwart over/ Binden var S. S. W./ og blev saa seylendis over den Boug til Dag. Der blev optændt om Aftenen saa vel udi Svenske Flaaden/ som udi vores Laterner paa alle Skibene; Mens/ som Fiendens Laterner en Liime eller toe/ efter at de vare antændte/ for os alle bleve usiunlige/ da vi dog seylede med dem hen/ er læt at domme/ at de saadanne deris Laterner forsætlig havde udslugt/ for at holde sig incognito! Hvorledis den Svenske Flaade eviteerede Bataille den $\frac{17}{27}$ er ved Fig: I demonstreret, og paa hvad Maade dend den $\frac{18}{30}$ undrog sig ligeledis der fra/ skal viis is udi Fig: II. Der blev den Dag af Fienden brugt/ omtrent samme Kunst/ som den $\frac{17}{28}$ / undtagen/ at Seylahen var længer/ eftersom der var meere Kuulte. Vi havde useilbarligen tænkt/ at det den Dag skulde have kommet til Action,
heldis

Mile Schale 15 paa een Grad.

Moer

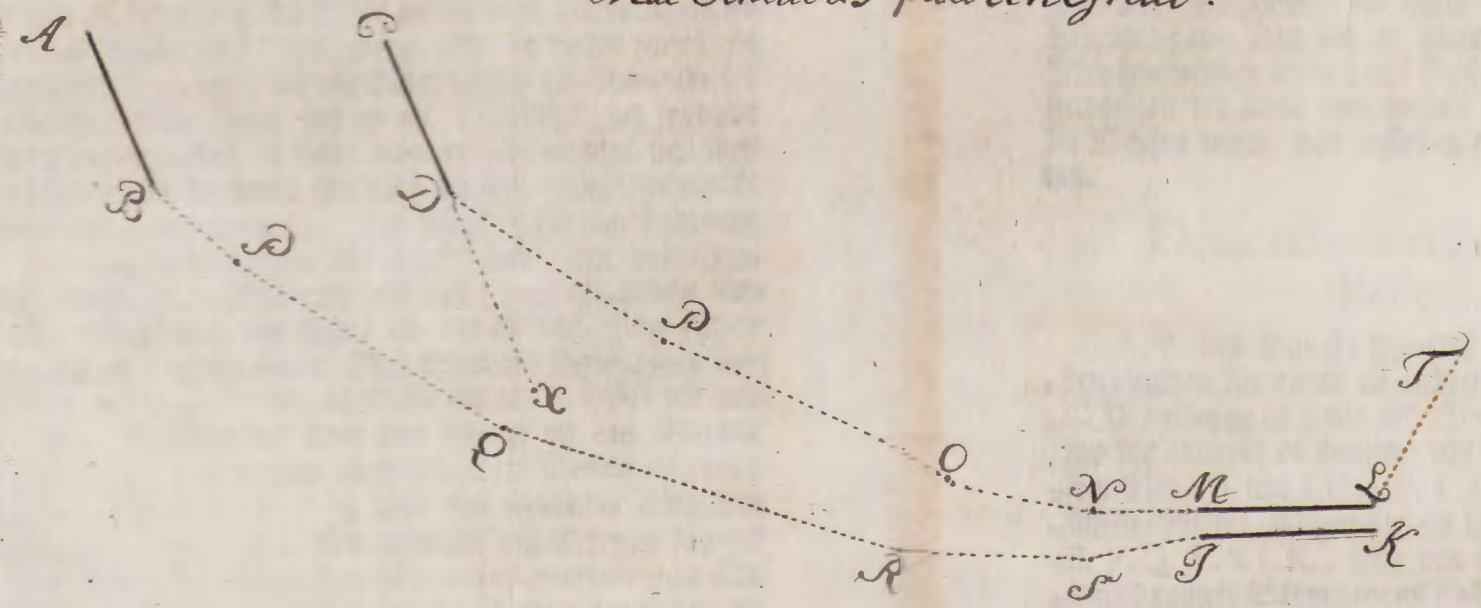
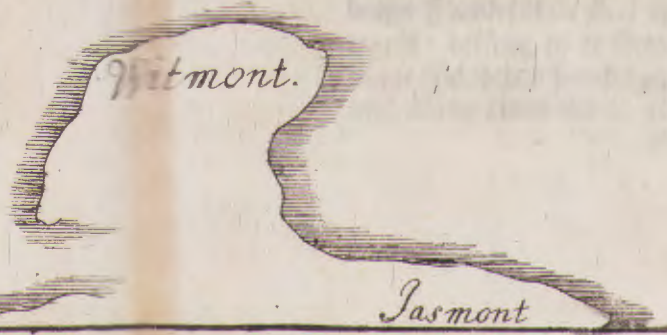

Fig: 2

heldst efterdi Fienden nu ingen Ting havde videre/ Sla-
get efter at opholde/ da hans Transport-Glaade fuld-
kommeligen/ som før er meldt/ var bleven ruineret/
Ikke dismindre søgte hand forsætlig/ at undgaae Action,
undtagen det lidet/ som forhen er omtalt/ at være speed/
da Dagen meest var forløben/ og Natten for Haan-
den.

Demonstration paa Fig. II. og Reflexion.

A. B. den Danske Glaade/ C. D. den Svenske/ hvil-
ken i Stæden for enten at opbrasse og indbie os udi Linie
„C. D. / eller og at gaae ved Binden udi Linien C. D. X. /
„for dis snarere at komme udi Slag/ seylede rundt hen
„fra Binden udi Linie D. P. O. N. M. L. / omtrent 7
„Mile/ hvilket obligerede os til at seyle paa Courserne
„B. P. Q. R. S. I. K. / som var beholden Courser, naar
„mand regner Strømmens Løb/ som faldt paa vor Lust
„Siide $9\frac{3}{4}$ Mile / det vi havde seylet / førend vi endda
„kom til for ommeldte liden Action in puncto K. / hvil-
„ken vi ey før kunde opnaae / før Dagen mesten var
„forløben. De Svenske holt kort derpaa af med alle
„Seyl paa Coursen L. T. / indtil den mørke Nat gior-
„de dennem usunlige.

Læseren advaris / at i hvor vel udi denne hofsnyede Fig: II.
begge Glaaderne I. K. / og M. L. med to rette Linier be-
tegnis / det dog ey er speed før at viise / udi hvad Situation
begge Glaaderne haver ligget / thi ellers skulde de have været
lagt udi en krum Linie / saasom den Svenske Glaade laae

E

udi

udi en half Maane / og vores Arrierguarde laae ey heller udi lige Linie med Corps de Bataille, thi skulde mand have betegnet alle Skibenes Situation, havde mand maat gjort en Figuur à parte der til / for at viise / hvorledis hver Skib laae hvilket mand har holdt for vidtløstigt / og us nødvændigt / saasom Intentionen alleene er / at viise / hvorledis Fienden ved Længden af sin Seilskj unddrog sig fra Bataille den sidste Aften / vi var sammen. Saa erindris og Læseren / at distancen imellem begge Flaaderne A. C. udi denne Figuur ikkun er tagen paa 2 Miile / da den dog i Sierningen var meget længere / af raison, som for hen ved den første Figuur er meldet.

Udi Svenske Relationen meldis / at voris Flaade holdte af paa deris med smaa Seyl: Hvad sig vor Generals Seylskj anlanger / da søgte hand Fienden med begge Merscyll i Top / saa og sin Fock til / hvilket / efter Sømands Maade at tale paa / ey kaldis smaa Seyl; Men / som hans Skib var en af de beste Sejlere i Flaaden / lod det sig ey gjøre / at hand førte fleeste Seyl / mens hand fick at lempe sin Seylskj saaledis / at de andre Skibe kunde følge hannem; Og hvad sig demt anlanger / da søgte endeel af dem Fienden / havende deris Blinder til / som vel kaldis smaa Seyl og *sigalonn* Krysseyl / og i den henseende kunde da sigis / at mand søgte Fienden med smaa Seyl; Mens / som Blinderne ey gierne nogen Tid tilsættis / førend Fock og Stoerskylet ere tilsatte / saa skeede det ey heller denne Gang / thi vi søgte Fienden med smaa Seyl / havende derhos og de store tilsatte / hvilket det hannem har behaget at lade blive ubenevnt / paa det Sandheden saavel her i den.

Denne Materie, som over alt i hans Beretning / kunde være skult.

At den Svenske Avantgarde, som hand melder / var geraaden udi Confusion, er vist nock / dertil havde vel Forandring af Vinden givet endeel Marsag / mens allermest vare de selv skyldige derudi / i det de forcerede Seyl / og vilde gaae for ud fra deres Corps de Bataille. Mens at hand derfor melder / at vi kunde have couperet saa mange Skibe / som vi vilde / det er latterligt / og ey at begribe / hvorledis Skibe / som holder plat af for Vinden med alle Seyl / der kand trekke / ned til deris Kammerater / som den Svenske Avantgarde gjorde / kunde vorde couperet; Mens dersom den havde bleven seylendis ved Vinden / maahand forlade sig til / at voris General ey skulde have forsømt / at lade den coupere, og gjøre alt det / som kunde være til voris Fordeel / og Fienden til Afbrek og Skade.

Hvad Author til Svenske Relationen videre melder / at hand ey er vidende / af hvad Marsag de tvende Fregatter kom ind i deris Flaade / kand hand derom givis Efterretning / at det skeede meere af Nysgierrighed end nødvændighed / for at erfare / om det Skib / som laae bag den Svenske General, var en Brand eller ey; og efter at Generalen havde erfaret / det hand forlangede / blev Fregatterne strax kaldet tilbage igien: Den foreste af samme Fregatter blev af den Svenske General, saavel som alle de andre Skibe som kunde begaae ham / beæret med mange Skud / mens den

E 2

Sta.

„Skade hand fick var alleeniste paa Seyl og Redskab /
 „uden at nogen Mand enten blev qvæst / eller ihjelskudt.

Chalouppen, som hand melder / at være skudt i
 „Grund med 20 Mand udi / derom har mand al-
 „deelis ingen Kundskab / uden den hand melder om udi
 „sin Relation, og saasom aldeelis ingen Chaloupe er
 „skudt i Grund / saa maa hand forlade os / at mand
 „hannem til Billie ey sigt kunde troe / eftersom det er
 „lige saa sandt / som største Deelen af hans heele Relation.

Naar hand nu kommer til at tale om den Afhold-
 „ning / som skeede udi deris Flaade om Natten / beret-
 „ter hand sigt at være skeedt for Bankerne imellem
 „Jasmundt og Bornholm, hvilket har atter ingen Sam-
 „menheng / thi da Natten paakom / havde vi Jasmundt
 „Syden 4¹/₂ Mil fra os / og var i saa Maade efter det
 „Svenske Søefort / kaldet Peder Geddis Søefort 6 Mil
 „le fra den nærmeste af disse Banker: Havde nu den
 „Svenske Flaade / hvilken / da det var bleven mørkt /
 „ikkun var en half Mil i Lø for os / bleven ved at sey-
 „le / ligesom vi / ved Bunden / saa havde der jo været
 „Seylrom for dem paa halvsietten Mil: Hvad hin-
 „drede da / at de jo / lige saa vel som vi / kunde have
 „seylet fort ved Bunden; thi vi vendte først efter Mid-
 „nat paa 25 ~~Band~~ ²⁵ Band W. T. S. Over med den Tid
 „værende S. T. W. Bind / hvilken Cours var tvært
 „fra Bankerne? Mand kand alt saa ikke see no-
 „gen Nødvendighed / som den Svenske Flaade har
 „haft / til at drive / for disse Banker. Denne Af-
 „holdning / og at de siden efter Seignal har dreven / som
 hand

„hand selv melder / var i saa Maade et usejlsbarligt ja
 „forsætligt Middel / at stillie sig længer fra os / og alt
 „saa gandske stridendis imod den Billie / hand melder /
 „de skulde have haft / at asbie os indtil om anden Da-
 „gen:

Ud den Lyft / som Auctor til den Svenske Relati-
 „on saa ofte beraaber sig paa / at de havde til at slaae
 „med os / bestoed vel der udi / at Dagen kunde slidis hen /
 „og det kunde saa udfalde / at mand lidet for Aftenen
 „kunde kommet til Engagement, hvorved for dennem
 „ingen Risiko var / hvilket og vel havde skeet / hvis vo-
 „ris Arrierguarde, havde ey haft saa langt at seyle /
 „men været ved Haanden / hvorvel det er bedre / at det
 „ey skeede / eftersom den Svenske Flaade dog vilde den
 „næst forestaaende Nat gaae sin Vej / og ey unde os
 „en heel Dag / at slaae udi / thi i saa kort et Slag kun-
 „de umueligt udrettis noget / som kunde have været de-
 „cisiv; Og / i hvorvel Victorien absolut havde blevet
 „æqvivoque eller tviflagtig / saa er det dog 1000 imod
 „Et at vedde / at denne Scribent, som udi offte bemel-
 „te sin Relation saa groveligen og imod sit bedre vidende
 „hår refereret alting vrangeligen / jo og vel havde til-
 „skreven den Flaade / hand var paa / en complet Vi-
 „ctoire.

En Omstændighed er og merkelig / at udi den Sven-
 „ske Flaade ingen Chaloupe, undtagen en eeniste / som
 „var ved General-Slibet / slæbte / omendskiont vi vel
 „saa / at de havde Chalouper staaende paa deris Fin-
 „netter, dog indbildede vi os / at hver Orlogssib i det
 „ringeste maatte have en Chaloupe slæbende udi Ley,
 mens

25 februar

„mens da de holdte plat af for Binden fra os / og beg-
 „ge Siderne af Skibene vare tilsiune / saae vi og / at ey
 „heller udi Ley nogen Chaloupe slæbte / hvilket er jo et
 „vist og useilbar Tegñ / at de ey vilde slaae / eftersom
 „deris Chalouper og smaa Fartøy stoed udi Skibene /
 „for at have af dem dismiindre embarras, og være dis-
 „bedre udi Stand / at tage Flugten; Thi det er jo hver
 „Soemand bekiendt / at der er ingen Mand / der vil slaae /
 „heldst udi smuckt Beyr / slæt Bunde / og ikkun stiv
 „Bramsegls Kuulte / som det var / i medens begge Fla-
 „derne vare i Sigte af hver anden / der lader sine Cha-
 „louper staa i Skibet / thi først belemmeris derved man-
 „ge Ting / for det andet gjør Splinterne / som udi Træf-
 „ning formedelst Kugler springer der af / stoer Skade
 „paa Folket / for det tredie bliver de saa forskudte / at
 „de efter Slaget ere gandske udygtige; For det fierde /
 „om de end kunde blive Skud frie / saa kand de efter
 „Slaget ey saa snart blive udsatte / naar et Skib / som
 „udi Træfning lettelig kand skee / skulde blive Mastes-
 „løs / thi da kand de hverken hidis eller strygis / og for
 „det femte / kand ingen Soemand saa vel afverge Bran-
 „der / naar hand har sine Chalouper paa Dekket / som
 „naar de slæber i Bundet / hand har ey heller noget / at
 „buxere sit Skib med / naar hand enten bliver skudt red-
 „desløs / eller det bliver stille / for at hindre / at hand ey
 „falder enten sine egne Kammerater / eller sine Fienders
 „Skibe omborde. Der er ingen Tvivl paa at de Sven-
 „ske Officeerer jo vel viide alle disse Inconveniencer af
 „slige / i Skibene staaende Chalouper; Hvad bliver da
 „andet der af / end denne useilbare Slutning / at de ey
 har

„har vildet slaae? Hvortil disse indsatte Chalouper jo
 „ere Bevist nock / om Sagen ikke noksom desforuden
 „i sig selv var aabenbar.

Til Slutning paa dette Døgn / siger Author, at
 „de horte voris Seignal til at vende ved Midnats
 „Tider / dog kunde hand ey viide / hvor hen vi haf-
 „de vendt os. Der er jo ikke et Barn / som har gaaet
 „et Mars Tid paa Navigation Skolen / der jo veed / at
 „naar et Skib ligger med en S. T. W. Bind S. O. T. O.
 „hen / at det samme Skib / naar det vender / jo ligger
 „W. T. S. hen over den anden Boug, saa at hand og
 „ligeledis kunde have vist det / om hand havde været
 „Soemand; At hand har haft saa liden Kundskab om
 „Soemandskab / og dog derom har vildet skrive og rai-
 „sonere, det er en Feil / som hannem med flere andre
 „er gemeen / og er ret vitium hujus seculi, eller en al-
 „mindelig Lyde i disse Tider / som mand ey maa legge
 „sig syg for / eftersom det ey er til at hindre: Havde
 „den Svenske Flaade vendt / da hand merkede / at vi
 „vendte / havde den ey kommen saa langt fra os; Mens
 „at holde af / og saa siden at drive / i stæden for at sey-
 „le ved Binden / det er ikke Kiendetegn til Forsæt / at
 „nærme sig / men langt meere / til at esloignere sig.

Svenske RELATION.

20 Septembr:

1 Octobr: / Binden S. T. O. / saae mand

Morgenen tillig / da det temmelig kuulede / Fien-
 den

den fra Toppen paa nogle Miile til Louwart fra os; Men / som det derpaa blæste en Storm / kom hand os af Sigte / tagende sin Cours ad Möen, Stevens og Kiögebugt. Vi der imod maatte den Dag og næstfølgende Nat lade drive i samme Storm for sinnaa Seyl Bornholm forover / fordi Vinden var S. O. og S. S. O. / og stoed lige paa den Skaanske Bald. Og bleve vi fornødelst visse Aarsager / for Flaaden at providere, og at kunde sætte den disgesvinder udi Stand / til at gaae udi Soen igien / for anlediget / her ved Carls-Crone at søge Havn / og kom den 21 om Middagen lykkelig og vel her paa Reeden til Anker.

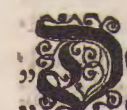
Danske RELATION.

 den 20 Septembr:
1 Octobr: / Binden imellem Syden og S. S. W. af og til / fick vi / da det blev lys Dag / 5 eller 6 af Fiendens Skibe at see udi Læe N. O. fra os / i det mindste 5 à 6 Miile borte / saasom mand neppe kunde see dem fra Toppen / ey heller over hvad Boug de seylede; Det varede og neppe en halv Tiime forend de kom os aldeelis udaf Sigte hvoraf læt var at domme / at de stillede Courfen hen imellem begge Hammerne. det er at sige imellem Skaane Land og Bornholm, for at søge Havn igien ydi Carls-Crone, hvilket og blev stadfæstet ved en af voris Fregatter, som kom igien tilbage / effter at den havde fuldt dem / for at observere deris Cours. Og / som de ved Hielp af den lange og mørke Nat / havde faaet saa stort et Spring for.

forud / at ingen Haab var / dennem at indhænde / forend de naaede Carls-Crone, og det dertil med begyndte at blæse haardere af en S. T. O. / gjorde Generalen ved Middags Tiider Seignal for heele Flaaden / som da laae Ostwart over / til at vende Westwart, stillende Courfen til Stevens, saa vi samme Aften gandske sildig ankrede udi Kiögebugt.

Omendskiont vi alt saa ikke kunde nyde den Fornøelse / hvorefter vi saa høyt forlangtis / at komme med Fienden i Slag / saa bliver dog altid den Gloire, som aldrig nogen Fornuftig kand disputere, at et større Tal af Svenske Skibe af Ligne har maattet rømme Soen for en mindre Magt af Danske Skibe / uden at revengere en Total Ruin af en considerabel Transport Flaade / som var opbrændt og tagen udi deris Paa-sun.

Reflexion.

 De Veilsinger / vi havde den 20 Sept:
1 Octobr: om Mor-
,, genen paa Jasmundt S. T. O. 4 Miile og Fiendens Arrierguarde N. O. 5 à 6 Miile fra os / gjør Oplysning om saa vel Afholdningen som Drivningen / hvilken udi den Svenske Relation meldis / at være skeet Natten
,, imellem den 19 Septembr: og den 20 Sept:
,, 30 - - - og den 1 Octobr: nemlig Afholdningen at være skeet / for at stille Cours til Hammerne, fra hvilke de bageste af Fiendens Skibe / skal befindis ikkun at have været omtrent 2 Miile / og de forreste / som os var af Sigte / en god Deel nærmere /
F da

„da det blev Dag. At nu den Svenske Flaadts Inten-
 „tion var / at gaa ind til Carls-Crone, saadant negtis
 „ey i den Svenske Relation, mens at de skulle være ind-
 „loben/ for at forsee Flaaden med Proviant, er ey vel
 „troeligt/ eftersom mand har haft mange og tilforlade-
 „lige Kundskaber / at den var forsynet med 2de Maa-
 „neders Proviant, ferend den gick i Soen/ og i saa
 „Maade maatte den endelig endnu have haft noget mee-
 „re end 3de Ugers Proviant i Behold/ eftersom den ik-
 „ke havde været uden lidet over 4re Uger i Soen. Sær-
 „delis er det merckværdigt/ at den Svenske Flaade/ som
 „hand forregiver/ skulle være indloben/ for at sætte
 „sig i Stand/ og komme dissnarere i Soen igien/
 „fra den ^{21 Sept:}
^{2 Octobr:} da den af vores Flaade var ind-
 „jaget/ og indtil den 18 Decembr.; da vi formedelst paa-
 „kommende Vinter søgte Kiøbenhafns Reed/ og det
 „udi 11 samsælde Uger ey kunde komme i Stand og u-
 „di Soen/ da dog udi den Tid en gandske Flaade kun-
 „de equiperis; Mens det retteste/ hand melder/ er/ naar
 „hand siger/ at den Svenske Flaade var indloben for
 „viffe Aarsager/ hvilke Aarsager/ om hand endskiont
 „ey har fundet for got/ at nævne/ saa kand dog ald
 „Verden domme/ dennem at bestaa særdelis udi denne/
 „at de ey fandt for raadeligt/ at komme ud i Soen/
 „forend vores Flaade havde lagt op; Hvilket er aaben-
 „bare deraf/ at de ey kom i Soen/ forend in Januario,
 „med en frist Transport under Convoy af en stor Deel
 „Orlogskibe/ som tilligemed Transport Skibene ved
 Storm

„Storm og Uveyr igien bleve dreven tilbage.
 Fremdeelis er at merke/ at Author til den Sven-
 „ske Relation melder / at de drev Bornholm for over/
 „da dog efter hans egen Tilstaaelse Binden var saaledis/
 „at Bornholm var til Louwart fra dem/ og Skaane
 „Land Lægerwalden; Nu siger mand efter Soemand's
 „hidtil Dags vedtagne Maade at tale paa/ at drive el-
 „ler seyle det for over/ som er udi Lø/ og ey det/ som
 „er til Louwart fra en; Saa Authoren derudi/ som
 „paa mangfoldige andre Stæder heele Relationen i-
 „gennem/ rober sin store Ukyndighed udi Soemand-
 „skab: Og vilde det have bleven alt for vittløstigt/ om
 „mand derpaa over alt skulde vilde giøre Annotationer.

Svenske RELATION.

Dette er da den rette Sammenheng og en sandfær-
 dig Beretning om hvis sig udi den sidst forløbne
 Expedition er passeret; Mand har med den Kongl:
 Flaade ey kundet udrette meere/ saasom den Danske
 General, som hafde saa stor Fordeel af Bind og Veyr/ som
 hand sig nogenfinde kunde have ønsket/ sig ey har for-
 dristet/ at lade sig ind med os udi nogen Battaille eller
 Action.

Hvad som videre Transport Flaadens Bedeckelse
 anbelanger/ har mand umueligt kunde undvære de 3
 Fregatter, som vare ved vor Flaade/ saasom mand/
 som meldt er/ har haft dem nodig for at bedække ved
 Nattertiide Flaaden for Brandere; Saa vare og disse
 de eeniste Skibe/ som mand udi Battailen, dersom det
 S 2 ef.

efter ald appearance havde kommeder til / havde maatt employere, til at forderve alle fiendtlige assendte Brandere / hvilket mand uden dem / dersom Flaaden ey skulle komme udi Disordre, ikke havde kundet giort; Derforuden maatte de stedse være bereed / at salvere de Skibe / som kunde komme til Skade / maatte og med alle haande Ordre, saa vel i som efter Battaillen lade sig bruge / saa vel som og til at igientage hvis Seignaler der bliver giort. De store Skibe har og udi ovennævnte Tilfælde ingen nyttig Dienste kundet giort / da Transport Skibene bleve angrebne / saasom Fienden havde Bunden / og alt saa kundet coupere dem / eller i det ringeste nødt dem til at retirere sig / uden at mand med dem enten havde kundet dekke eller redde Transporten. Men havde Skipperne paa Transport-Skibene til rette Tid eftergIVEN Seignal, eller ved Fiendens Ankomst paa dem / lætted deris Anker / og kommet ned til os / havde de og vel med Resten bleven salvered og beholden. Givet paa General Admiral Skibet Kong Carl for Anker paa Reeden af Carls-Crone den 7 Octobr. 1712.

Reflexion.

„**T**il Slutning for at vinde Cæserens Faveur, siger Author, dette at være den sande Sammenheng om hvis passeret er. Hvor sandsfærdig hand har skrevet / er klarlig at see af disse Reflexioner; Hvad i den Danske Relation er anført / kand beviises med mangfoldige Journaler, som alle ere overeens stemmendis / om ikke Ord for Ord / dog i det mindste

„ste udi Meeningen / saa at Sandheden paa voris Beretning ey kand disputeres, uden med saadant Skiel / at mand vilde indbilde sig / at de Personer / som haaber skrevet disse Journaler, kunde paa een Tid / da de ey vare samlede / mens enhver i sit Skib i sær / blive scenige om / at berætte det som var usandsfærdigt. At hand melder om vores General, at hand ey vilde indlade sig i Action, derom er giort udi dette Skrift vitløstlig Oplysning / og den Bagtale er saa kraftig igientdrevet / at det er unødvendigt / derom videre at melde; Og over alt passer sig her det / mand gemeenlig siger: Elephas non curat Muscas.

∴ Smaa Sluer og Møgge, Sting
Gior Elephanten ingen Ting.

„Mens / uden at examinere, hvad videre af den Svenske Flaade kunde have været udrettet / saa finder mand sig ey anstændigt / ligesom Author til den Svenske Relation malicieusement har giort ved vores General, at criticere den Svenske Generals Conduite; Hand / som en fornuftig Mand / har vel vist sit Fæderne Lands Interesse, sin Flaadis Tilstand / Indholden af sin Herres og Konges Ordre. Og hvad Aarsag hand ellers har haft / til ey at vilde slaae. Dette alleenistekand mand ey underlade at sige / beholden ald den Estime og Consideration, mand har for ham / at hand ingenlunde har villet indlade sig med os i Action, mens med stor Conduite søgte / den at undgaae; Thi hverken har hand villet opbrasse / og blive liggendis / for at indbie os / ey heller har hand villet vende / eller ar-

,,arbejde/ for at komme op imod os/ som forhen tyde-
 ,,ligere er forklaret; Og er det aabenbar/ at hand om-
 ,,sider seylede om Natten liige fra os/ for at bringe sin
 ,,ansfortroede Flaade igien til Carls-Crone, thi det er u-
 ,,mueligt/ at hand udi een Nat kunde ved beqvem Veyr
 ,,komme 6 Mile fra os/ uden hand havde seylet for Bin-
 ,,den/ og er det vel troeligt/ at hand Morgenens havde
 ,,været os af Sigte/ dersom hand ved Natte Tider haf-
 ,,de torbt siist sin Cours ind imellem Hammerne. Hvad
 ,,ellers udi den Svenske Relation vitløsteligens meldis om
 ,,den Forseelse/ som af deris Transport-Flaade er be-
 ,,ganget/ slikt maa staae ved sit Værd/ saasom mand
 ,,saa lidet har forsæt for de Skyldige i den Sag at pro-
 ,,curere, som imod dem at fiscalisere.

Og maa saa hermed udi denne Materie nock være
 ,,sagt/ om hvilken at tale eller ikke/ mand længe har væ-
 ,,ret i Betænkning/ mens omsider har maat sig dertil
 ,,resolvere, for at vindicere den gamle Reputation, hvil-
 ,,ken den Danske Flaade altid har haft/ og paa det at
 ,,denne Svenske Relation ey skulle i de tilkommendis
 ,,Tider af dem/ hvilke om denne Sags egentlige Be-
 ,,skaffenhed ej vel ere informerede, passere for troværdig.

Qvi capit capiat.

